

**Tərkibində valproy turşusu olan dərman vasitələrini istifadə edən reproduktiv
potensiala malik qızlar və qadınlar**

Kontrasepsiya və hamiləlik haqqında

Valproy turşusu haqqında tam məlumat üçün dərman vasitəsinin içlik vərəqəsini oxuyun.

Kontrasepsiya və hamiləlik haqqında nə bilmək lazımdır.

Əgər siz valproy turşusu qəbul edən qız, gənc qadın və ya uşaq doğurma potensialına malik qadınsınızsa, bu məlumat sizin üçündür.

Məlumat hamiləlik zamanı valproy turşusundan istifadənin riskləri haqqında əsas məlumatları ehtiva edir.

Hər hansı bir sualınız varsa, həkimlə əlaqə saxlayın.

Bu məlumatı saxla. Yenidən oxumağınız lazım ola bilər.

«Sanofi Rusiya» ASC

Ünvan: 125375, Moskva, st. Tverskaya, 22. Tel.: (495) 721-1400. Faks: (495) 721-1411.
www.sanofi.ru

Mündəricat

1. Yadda saxlamaq üçün əsas məlumatlar
2. Hamiləlik dövründə valproy turşusu istifadə edərkən körpəniz üçün hansı risklər yarana bilər?
 - Anadangəlmə qüsurlar
 - İnkişaf və əqli problemlər
3. Kontrasepsiya (hamiləliyin qarşısının alınması)
4. Mənim 18 yaşımdır: valproy turşusu qəbul etmək mənim üçün nə deməkdir?
 - Valproy turşusu ilə müalicəyə başlayıram
 - Mən valproy turşusu qəbul edərdim və uşaq sahibi olmağı planlaşdırmıram.
 - Mən valproy turşusu qəbul edərdim və uşaq sahibi olmağı planlaşdırıram.
 - Mən valproy turşusu qəbul edərdim və hamiləyəm və ya hamilə olduğumdan şübhələnirəm.
5. Yaşım 18-dən aşağıdır: valproy turşusu qəbul etmək mənim üçün nə deməkdir?

1. YADDA SAXLANILMALI ƏSAS MƏLUMAT

- Valproy turşusu tərkibli dərman vasitələri epilepsiya və bipolyar pozğunluğu müalicə etmək üçün istifadə edilir.
- Reproduktiv potensiala malik qadınlar və qızlar yalnız digər dərman vasitələri təsirsiz olarsa, valproy turşu qəbul etməlidir, çünki hamiləlik zamanı valproy turşusu qəbul etmək ana bətnində inkişaf edən körpəyə ciddi zərər verə bilər.

Əgər valproy turşusu qəbul edirsinizsə və hamilə qala bilərsinizsə

- Həmişə effektiv kontrasepsiyadan istifadə edin. Heç vaxt kontraseptiv qəbul etməyi dayandırmayın.

Əgər hamiləliyi planlaşdırırsınızsa

- Həkiminizlə məsləhətləşmədən əvvəl kontraseptivlərin qəbulunu dayandırmayın. Həkiminizin məsləhəti olmadan heç vaxt valproy turşusunun qəbulunu dayandırmayın, çünki bu vəziyyətinizi daha da pisləşdirə bilər.

Valproy turşusu qəbul edərkən hamilə qalsanız,

- Valproy turşusunun qəbulunu dayandırmayın, çünki bu, epilepsiya və ya bipolyar pozğunluğu daha da pisləşdirə bilər.
- Gələcək müalicə variantlarınızı və bilməli olduğunuz hər şeyi müzakirə etmək üçün mümkün qədər tez həkiminizlə məsləhətləşin. Həkiminiz başqa terapiyanın lazım olub-olmadığını və bunun üçün nə etməli olduğunuzu izah edəcək.
- Müntəzəm olaraq (ən azı ildə bir dəfə) həkiminizlə konsultasiya edin.
- İlk həkim qəbulunda və bundan sonra hər il siz və həkiminiz hamiləlik zamanı valproy turşusundan istifadənin risklərini yaxşı bildiyinizə və hamiləliyin qarşısının alınmasının zəruriliyini başa düşdüyünüze əmin olmaq üçün müalicə zamanı risklərlə razılıq formasını müzakirə edəcək, dolduracaq və imzalayacaqsınız.

2. HAMILƏLİK DÖVRÜNDƏ VALPROY TURŞUSUNDAN İSTİFADƏ ETDİKDƏ UŞAĞINIZ ÜÇÜN HANSI RİSKLƏR MÖVCUDDUR?

Valproy turşusunun dozası nə qədər yüksək olarsa, uşaq üçün risk bir o qədər çox olar, lakin valproy turşusunun istənilən dozasını qəbul etmək də risklidir.

Hamiləlik dövründə valproy turşusu tərkibli dərman vasitəsinin qəbulu ciddi doğuş qüsurlarına səbəb ola bilər.

Hamiləlik dövründə valproy turşusu tərkibli dərman vasitəsinə qəbul edərkən, təxminən 100 uşaqdan 11-də anadangəlmə qüsurlar müşahidə edilə bilər, ümumi əhali qrupunda olan qadınlarda isə 100 uşaqdan 2-3-də anadangəlmə qüsurlar aşkar edilir.

Uşağınıza nə zərər verə bilər?

Valproy turşusu tərkibli dərman vasitəsinə qəbul edərkən müəyyən edilmiş anadangəlmə qüsurlar, məsələn:

- Spina bifida;
- Üz və kəllə deformasiyaları, məsələn, "dodaq yarığı";
- Görmə pozğunluğuna səbəb ola bilən ətrafların, ürəyin, böyrəklərin, sidik yollarının, cinsiyyət orqanlarının, görmə orqanının düzgün formalaşmaması;
- Eşitmə problemləri və ya karlıq

Hamiləlik dövründə valproy turşusu qəbul etmək körpənizin yaşı artdıqca inkişafına təsir göstərə bilər.

Hamiləlik dövründə valproy turşusu qəbul edən qadınların uşaqları arasında 100 uşaqdan təxminən 30-40-ı inkişaf problemləri ilə üzləşə bilər, məsələn:

- Daha gec yerimə və nitq inkişafı;
- Aşağı əqli qabiliyyətlər;
- Zəif nitq və dil mənimsəmə bacarıqları;
- Yaddaş problemləri.

Bu uşaqlarda autizm və ya autizm spektri pozğunluğuna daha çox rast gəlinir. Bundan əlavə, onlarda diqqət çatışmazlığı pozğunluğu və/və ya hiperaktivlik sindromunun inkişaf riski artır.

«Sanofi Rusiya» ASC

Ünvan: 125375, Moskva, st. Tverskaya, 22. Tel.: (495) 721-1400. Faks: (495) 721-1411.

www.sanofi.ru

3. KONTRASEPSİYA (HAMİLƏLİKDƏN QORUNMA)

Valproy turşusu qəbul edərkən həkiminizin tövsiyə etdiyi kimi effektiv kontrasepsiyadan istifadə edin.

Kontrasepsiya körpənizə zərər verə biləcək valproy turşusu qəbul edərkən sizə planlaşdırılmamış hamiləlikdən qorunmaq üçün lazımdır.

Sizin üçün ən yaxşı kontrasepsiya üsulunu həkiminiz və/və ya ginekoloqunuzla müzakirə edin.

Siz cinsi əlaqədə olmasanız belə, hamiləlik riskinin olmadığına dair inandırıcı sübutlar olmadıqda, etibarlı kontrasepsiya üsullarından istifadə etməlisiniz. Həkiminiz bunu sizinlə müzakirə edəcək.

4. 18 YAŞ VƏ DAHA BÖYÜK PASİYENTLƏR - VALPROY TURŞUSU QƏBUL ETMƏK MƏNİM ÜÇÜN NƏ DEMƏKDİR?

Valproy turşusu ilə müalicəyə başlayıram.

Həkiminiz nə üçün valproy turşusunun sizin üçün uyğun bir müalicə olduğunu düşündüyünü izah edəcək və sizə məlum risklər barədə məlumat verəcəkdir. Həkim valproy turşusu tərkibli dərmanları yalnız başqa heç bir müalicə kömək etmədikdə təyin etməlidir.

- Həkiminiz yalnız hamilə olmadığınız zaman və müntəzəm olaraq kontraseptiv vasitələrdən istifadə etdiyiniz halda sizə valproy turşusu təyin edəcək.
- Həkiminiz sizdən hamiləlik testi etməyinizi xahiş edəcək.
- Gələcəkdə müalicənin mütləqi olaraq, ən azı ildə bir dəfə həkiminizlə nəzərdən keçirilməsi zəruridir.

İlk həkim qəbulunda siz həkiminizlə risklərlə bağlı məlumat formasını oxuyacaq, dolduracaq və imzalayacaqsınız. Bu, hamiləlik dövründə valproy turşusu tərkibli dərman vasitəsinin qəbulu ilə bağlı mümkün risklər haqqında bütün məlumatları öyrənmək, başa düşmək və həyata keçirmək, həmçinin belə dərman vasitələrini qəbul edərkən mümkün hamiləliyin qarşısının alınması ilə bağlı tövsiyələr almaq üçün lazımdır. Forma hər il yenidən imzalanmalıdır.

Valproy turşusu tərkibli dərman vasitəsi qəbul edirəm və hamilə qalmağı planlaşdırmıram.

Cinsi əlaqədə olmasanız belə, həmişə etibarlı kontrasepsiya üsullarından istifadə edin:

- Valproy turşusu qəbul edərkən effektiv kontrasepsiyadan istifadə edin.
- Heç vaxt özbaşına kontrasepsiyadan istifadəni dayandırmayın.

Əgər kontrasepsiya ilə bağlı məsləhətə ehtiyacınız varsa, bu məsələni həkiminiz və/və ya ginekoloqunuzla müzakirə edin.

Əgər hamiləsinizsə və ya hamiləlikdən şübhələnirsinizsə, mümkün qədər tez həkiminizlə məsləhətləşin. Hamilə olsanız belə, həkiminizlə danışana qədər valproy turşusu qəbul etməyi dayandırmayın.

Müalicənizi mütləqi olaraq (ən azı ildə bir dəfə) həkiminizlə nəzərdən keçirməlisiniz. İllik səfərinizdə siz və həkiminiz Risk üzrə Məlumatlandırılmış Razılıq Formasını oxuyacaq, dolduracaq və imzalayacaqsınız. Bu, hamiləlik dövründə valproy turşusu tərkibli dərmanların qəbulu ilə bağlı mümkün risklər haqqında bütün məlumatları öyrənmək, başa düşmək və həyata keçirmək, həmçinin belə dərman vasitələrini qəbul edərkən mümkün hamiləliyin qarşısının alınması ilə bağlı tövsiyələr üçün lazımdır.

Valproy turşusu tərkibli dərman vasitəsi qəbul edirəm və hamiləlik planlaşdırıram.

«Sanofi Rusiya» ASC

Ünvan: 125375, Moskva, st. Tverskaya, 22. Tel.: (495) 721-1400. Faks: (495) 721-1411.
www.sanofi.ru

Bunu həkiminizlə müzakirə edəne qədər valproy turşusu və ya kontraseptiv qəbul etməyi dayandırmayın.

- Yeni müalicənin stabilliyindən əmin olmaq üçün həkiminiz hamiləlikdən əvvəl valproy turşusu ilə müalicənizi dəyişməyə qərar verə bilər.
- Hamilə qalmağa cəhd etməzdən əvvəl həkiminizlə müalicəni necə davam etdirəcəyinizə qərar verməlisiniz.
- Müalicənizi mütəmadi olaraq (ən azı ildə bir dəfə) həkiminizlə nəzərdən keçirməlisiniz.

Konsultasiya zamanı siz və tibb işçiniz Risk üzrə Məlumatlandırılmış Razılıq Formasını oxuyacaq, dolduracaq və imzalayacaqsınız. Bu, hamiləlik dövründə valproy turşusu tərkibli dərman vasitələrinin qəbulu ilə bağlı mümkün risklər haqqında bütün məlumatları öyrənmək, başa düşmək və həyata keçirmək, həmçinin onları qəbul edərkən mümkün hamiləliyin qarşısının alınması ilə bağlı tövsiyələr almaq üçün lazımdır.

Mən valproy turşusu tərkibli dərman vasitəsi qəbul edirəm və hamiləyəm və ya hamilə olduğumdan şübhələnirəm.

Valproy turşusu qəbul etməyi dayandırmayın, əks halda epilepsiya və ya bipolyar pozğunluğunuz pisləşə bilər.

Əlavə müalicə üçün seçimlərinizi və bilməli olduğunuz hər şeyi müzakirə etmək üçün mümkün qədər tez həkiminizlə məsləhətləşin. Həkiminiz başqa terapiyaya keçməyin lazım olub-olmadığını və bunun üçün nə etməli olduğunuzu izah edəcək.

Valproy turşusu qəbul edən analardan doğulan uşaqlar daha çox risk altındadır:

- Anadangəlmə inkişaf qüsurları
- İnkişaf və intellektual problemlər

Hər ikisi uşağınızın həyatına ciddi təsir göstərə bilər.

Həkiminiz vəziyyətinizi diqqətlə izləyəcək.

- Sağlamlılığınızın nəzarət altında olduğundan əmin olmaq üçün
- Uşağınızın inkişafını izləmək üçün.

Konsultasiya zamanı siz və tibb işçiniz Risk üzrə Məlumatlandırılmış Razılıq Formasını oxuyacaq, dolduracaq və imzalayacaqsınız. Bu, hamiləlik dövründə valproy turşusu tərkibli dərman vasitələrinin qəbulu ilə bağlı mümkün risklər haqqında bütün məlumatları öyrənmək, başa düşmək və həyata keçirmək, həmçinin onları qəbul edərkən mümkün hamiləliyin qarşısının alınması ilə bağlı tövsiyələr almaq üçün lazımdır.

5. HƏLƏ 18 YAŞIM YOXDUR. VALPROY TURŞUSU QƏBUL ETMƏK MƏNİM ÜÇÜN NƏ DEMƏKDİR?

Epilepsiyanın müalicəsi üçün sizə valproy turşusu tərkibli dərman vasitəsi təyin olunub, bu, özünü yaxşı hiss etdirən vacib dərman vasitəsidir.

Hamiləlik dövründə valproy turşusu qəbul edən anaların uşaqlarının səhhətində ciddi problemlər yarana bilər.

**Bəlkə bir gün hamilə qala bilərsiniz.
Buna görə də bu tövsiyələrə ciddi əməl etməlisiniz.**

Qızlar

Qadınlar

Mən hələ menstruasiya olmamışam.

Mən artıq menstruasiya oluram.

Mən hamiləyəm və ya hamilə olduğumdan şübhələnirəm

İlk menstruasiya olduqda valideynlərinizə/himayəçini zə xəbər verin.

Əlavə müalicəni müzakirə etmək üçün həkiminizlə əlaqə saxlamalısınız.

Sizin həkiminiz əmin olacaq ki, Siz hamilə deyilsiniz.

Həkiminiz cinsi aktiv olmasanız belə, kontraseptivlər adlanan hamiləliyə nəzarət dərmanları təyin edəcək.

Valproat turşusu qəbul edərkən həmişə kontrasepsiyadan istifadə etməlisiniz.

Dərhal həkiminizlə əlaqə saxlayın. Həkim sizə nə etmək lazım olduğunu bildirəcək.

Həkiminizin məsləhəti olmadan valproat turşusu qəbul etməyi dayandırmayın.

Hər halda, ildə ən azı bir dəfə həkimə müraciət etməlisiniz.

Ziyarət zamanı həkiminiz:

- valproy turşusunun hələ də sizin üçün uyğun dərman vasitəsi olub-olmadığını yoxlayacaq,
- sizə valproy turşusu haqqında məlumat verəcək və sizdən (və ya valideynlərinizdən/himayəçinizdən) bütün tövsiyələri başa düşdüyünüzü təsdiq edən sənədi imzalamağınızı xahiş edəcək.

Hər hansı bir sualınız varsa, lütfən, həkimlə və ya valideyn/himayəçinizlə əlaqə saxlayın.

Heç vaxt həkiminizin məsləhəti olmadan valproy turşusu qəbulunu dayandırmayın.

Azərbaycan Respublikası üzrə
lokal əlaqələndirici şəxs:

Cəfərli Yasəmən